СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 217. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 18-го вересня 1935. — VOL. XLIII. No. 217. Jersey City, N. J., Wednesday, September 18, 1935. THREE CENTS

СУД ПІДПИРАЄ ЗАКОН ҐОФІЯ

ВАШИНҐТОН. — У місцевім федеральнім суді відбулося переслухання в справі позву одного підприємства з Вест Верджінії, котре добивається, щоб суд заборонив федеральному урядови виконувати ухвалений останнім конґресом закон Ґофія про контролю промислу мягкого вугля.

Суд відмовився видати таку заборону, бо дня 1-го листопада має й так відбутися розправа, на якій суд має вирішити про конституційність податкових постанов закона Ґофія.

НЕМА ВИГЛЯДІВ ДЛЯ ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЄНЬ.

ГАЙД ПАРК (Ню Йорк). — Президента Рузвелта відвідав Нормен Г. Дейвис, головний делеґат американського уряду на конференції в Женеві й Лондоні.

По конференції президент заявив ґазетярам, що Дейвис бачить самий неможливість якихнебудь американських кроків до обмеження державних зброєнь у теперішню пору. Виходить, що американський уряд таких заходів не буде робити.

Питання такої конференції підняв сенатор Повп з Айдаго, котрий з Женеви телеґрафував до секретаря стейту Гола, щоб американський уряд скликав конференцію держав, що підписали пакт Келоґа; конференція малаб застановитися, в який спосіб довести до виконання пакту. Сенатор Питмен, предсідник сенатського комітету для заграничних справ, висміяв пропозицію сенатора Повпа, кажучи, що такий крок певно вмішав би Америку в европейські справи.

БЮРО ДЛЯ КОНТРОЛІ ПРОДУКЦІЇ АЛЬКОГОЛЮ.

ГАЙД ПАРК. — Президент Рузвелт створив при департаменті скарбу спеціяльне бюро для контролі продукції й продажу алкогольних напитків. Бюро буде називатися „федеральна алкогольна адміністрація" (від перших букв назви, коротко „Еф-Ей-Ей"), а на його чолі поставлено нюйорського адвоката Френклина Чейса Ґойта.

НЕБУВАЛИЙ ХОЛОД.

ВАШИНҐТОН.—Бюро погоди каже, що холод, який навістив східню частину краю в понеділок, поставив рекорд холоду на цей день. Назагал температура впала нижче 50 ступнів.

Причиною охолодження повітря були сильні вітри, що дули з північної Канади та підбігунових околиць.

Бюро погоди не думає, що цей холод означає вчасну осінь. Воно сподівається ще багато теплих днів. „Офіціяльно" осінь починається аж 23-го вересня в годині 7:39 вечором.

МОРСЬКА КАТАСТРОФА.

НЮ ЙОРК. — Підчас виладовування провіянтів з товарового кораблика коло маяка на пісковій лаві Ромера зотонуло серед бурі 25 стіп довге судно. 10 людей, що працювали при виладовуванню, впали в море. 5 з них утонули, а 5 виратувано.

Подія скоїлася всього 3 три милі від того місця, де недавно затонув маяковий корабель.

ДЕТЕКТИВ ЗАСУДЖЕНИЙ ЗА КРИВОПРИСЯГУ.

НЮ ЙОРК. — Федеральний суд засудив приватного детектива Ноеля Скафу, що спеціялізувався у вишукуванню крадених дорогоцінностей для асекураційних підприємств, на 6 місяців вязниці за кривоприсягу.

КОРАБЕЛЬ У НЕБЕЗПЕЦІ.

НЮ ЙОРК. — Американський корабель „Вашингтон" доніс у понеділок вечором радіом, що він переловив радіовий заклик допомоги, висланий анґлійським вантажним кораблем „Мері Кинґзлі".

У депеші говорилося, що корабель знаходиться коло побережа Ірляндії, має сильну проточину, що вся залога мусить помпувати воду, але всі моряки ранені бурею.

ЛЕТІВ 7,000 МИЛЬ ДО ДІВЧИНИ.

МЕКСИКО. — Молодий еспанський летун Іґнасіо Помбо, котрому одна Мексиканка обіцяла стати його жінкою, якщо він перелетить з Еспанії до неї в відвідини, покінчив уже свій лет, перелетівши 7,000 миль за 4 місяці.

Подорож відбулася з кількома пригодами, бо летун деколи блукався. При висіданню його витала юрба з 5,000 осіб. Була між ними й та дівчина, що обіцяла була за нього вийти, але по привитанню обоє заявили, що вони ще не заручені.

МАЮТЬ ВИДАТИ МАРКУ В ПАМЯТЬ РІЧНОЇ ГАТИ.

ВАШИНҐТОН. — Почтовий уряд постановив видати спеціяльну 3-центову марку на звеличання закінчення будови „Болдер Дем" у Неваді.

Першу марку цього роду продадуть у Болдер Сити 28-го вересня, а в інших почтових урядах стануть її продавати 30-го вересня.

ВЕЛИКЕ ГРОШЕВЕ ОБМАНСТВО.

Лондон має велику грошеву аферу, над розвязкою якої ломить собі голову тайна анґлійська поліція. Діло в тому, що в останніх місяцях пять фірм т. зв. приватних маклерів припинили свою діяльність, а власники цих фірм втекли з усіми грішми, коло пів міліона фунтів стерлінґів, своїх клієнтів. Слід згадати, що в Анґлії приватні маклери не входять до ніякої біржевої орґанізації, але мають право прилюдно жертвувати свої послуги З цього права скористали власники пятьох фірм. Щоб добути довіря багатьох грошевих людей, продавали дрібні акції по ціні біржевого курсу. Опісля маклери жертвували своїм клієнтам нові акції, намовляючи їх щоб продали частину або ціле своє майно і взяли участь у новім спільнім інтересі, який принесе великі доходи. Маклери зобовязались доставити нові акції за 8 місяців, За той час продавали добрі акції своїх клієнтів і ховали гроші до кишені. По 8 тижнях клієнти не побачили ні своїх акцій, ні своїх грошей. Цілою аферою цікавиться живо прилюдна опінія Лондону.

НОВА ҐАЗЕТА В УЖГОРОДІ.

З ужгородського „Українського Слова" довідуємося, що в Ужгороді стане виходити на днях нова політична ґазета „Недѣля", яку буде фінансувати епископ Олександер Стойка. Ґазета буде виходити „в підкарпатськім язиці" і придержуватись етимольоґічного правопису. У статті „Винайшли новий нарід і нову мову" автор її, д-р Мих. Бращайко, висловлює своє здивування, для якої цілі видавати „Недѣлю", коли християнський світогляд ширить з успіхом вже 35 літ видавана о. Волошином „Свобода", і ще більше, як міг епископ Стойка, який як голова церкви займав досі правильне становище і до мовних спорів ставився з резервою, — дати тепер на таку роботу виразно свою згоду.

ЩО МОЖЕ СУҐЕСТІЯ.

В альжирському місті Бліда висвітлювали фільму „Люрд", що показує чудесні оздоровлення прочан, що приходять до тієї славної відпустової місцевости. Фільму оглядала одна спаралізована жінка, яку принесли на кріслі до салі. Враження, яке зробили на ній фільмові образи, було таке велике, що вона під кінець сеансу почулася зовсім здоровою і вийшла з кіна на власних ногах.

ЛИСТ НАПОЛЕОНА В ХАРКОВІ.

У міській бібліотеці в Харкові відкрили лист Наполеона до міністра поліції Фуше з 11. травня 1813 р. Наполеон висловлює намір доручити йому управу Прусії і запрошує його до Дрездена з кількома співробітниками, що знають німецьку мову.

ДІДУСЬ ЗЛОЧИНЕЦЬ.

У француськім місті Рошфор 80-літній залізничий пенсіоніст Ґіє забив палицею зі шпадою свою 71-літню служницю і сам повісився. Зробив це свідомо, залишаючи лист: служниця обчорнила його перед дітьми.

ПРОЄКТ КИЇВСЬКОГО ПАМЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВИ ВЖЕ ГОТОВИЙ.

Різьбар Манізер і архітект Ланґборд привезли свій проєкт до Киева. Памятник представляє скелю, а на ній постать поета, заглибленого у свої думки. Нижче на виступах скелі ряд ґруп, що зображають важку долю українського народу за часів кріпацтва (чи не сучасного?). Памятник високий 15 метрів.

БЕЗРОБІТНИЙ КАНДИДАТ НА САМОГУБЦЯ МІЛІОНЕРОМ.

Даремно силкувався у Браїлі (Румунія) безробітний шкільний сторож Рудольф Шехтер знайти якунебудь працю. Жив у жахливих умовинах і вкінці заявив своїм сусідам, що скінчить самогубством, бо не бачить іншого виходу зі свого скрутного положення. Тому сусіди почали слідкувати кожний крок Шехтера, щоб перешкодити йому в самогубстві. Але склалося так, що безробітний шкільний сторож став за ніч міліонером. Влада його родинного містечка Самошуйвар повідомила Шехтера, що його кревняк в Америці залишив йому в спадщині міліонове майно. В Клівленді помер його стрийко, фабрикант шовку, який доробився кілька міліонів долярів, починаючи свою карієру від простого робітника. В заповіті записав ціле майно свому братанкови. Вістка про щастя безробітного миттю облетіла місто і цілі юрби народу шукають за новоспеченим міліонером.

МАРМУРОВА ДОРОГА.

Біля села Міколіч на Мадярщині побудували дорогу, виложену чистим мармуром. Оподалік знаходяться ломи мармуру, але з причини кризи ніхто не хоче його купувати. Щоби всетаки його зужиткувати, втласники рішили його продати по найнижчих цінах до мощення дороги.

СМЕРТЬ ВІД СТЕРНІ.

В Гарсині під Наклом знайшли в полі тіло селянки Радоцової. Вона переходила боса стернею і наступила на тверде стебло стятого збіжа, яке перетяло їй жилу. З рани почала плисти так сильно кров, що селянка, не маючи ніякої помочі, померла від кровотечі.

СТРАЧЕНИЙ ОТРУЄЮ.

В Ревалі страчено у вязниці душогуба грабіжника Карла Отса при помочі отруї. Естонське карне законодавство дае засудженому на смерть до вибору шибеницю або отрую. В останньому випадку дається засудженцеви кубок з отруєю, що складається з ціянкалі і домішки субстанції, яка поражує смисл смаку і нюху.

КОРОЛЕВА ПРОМИСЛОВЦЕМ.

Колишня грецька королева дістала розвід і рішила заснувати фабрику пудру. Для цього купила вона в Румунії, в Банлику старий замок.

НОВИЙ ПРОТОІГУМЕН ОО. ВАСИЛІЯН.

Протоігуменом оо. Василіян став о. Градюк, бувший ігумен у Жовкві. Дотеперішній протоігумен о. С. Решетило уступив наслідком недуги.

СЛІДСТВО ЗА ВБИВСТВО АКТОРКИ.

Поліція в Честер, Пенсилвенія, що розсліджує загадку смерти акторки Евеліни Гуї, уже схиляється до висновку, що вона згинула з власної руки, бо на її револьвері, котрий знайдено при її тілі, були тільки відтиски її пальців. Багача Ґенрія Годелстона Роджерса, в котрого домі сталася подія, випущено на волю за кавцією.

СМЕРТЬ ПРИВАТНОГО СЕКРЕТАРЯ СТАЛІНА.

В Москві помер на сухоти Іван Товстуха, один з найближчих довірених людей Сталіна. Товстуха був приватним секретарем Сталіна і керманичем т. зв. тайного відділу центральної екзекутиви партії.

ВОДОПАД, ЩО ЗАГАСИВ БИ ВУЛЬКАН.

Ґейрі Купер, що був цього року на прогульці в Італії, відвідав між іншим вулькан Везувія. Розказують собі такий епізод у звязку з його побутом: „Такого кратеру нема у цілій вашій Америці" сказав провідник прогульки. „Справді", відповів Купер, „але маємо водопад, що загасив би той ваш вулькан за кілька хвилин".

24,848 ДЕФРАВДАЦІЙ В ОДНІМ РОЦІ.

Урядова статистика стверджує, що впродовж минулого року стверджено в Польщі 24,848 дефравдацій. Злочинність в цій ділянці зросла майже на 5%. Найбільше дефравдацій було у Варшаві й на Шлеську.

ЛЕҐЕНДИ ПРО ШЕВЧЕНКА.

Із Киева виїхала була спеціяльна комісія Шевченкознавців до Орська, де сидів у твердині Шевченко. Знайшли там обширний рукопис з описом цієї твердині з початку XIX. в. і записали чимало леґенд, звязаних з побутом нашого поета в Оренбурзі та Орську.

ЩО ЇЇ ТІШИТЬ?

Відома красуня зі села Вишньої Бистрої у Колчави (Підкарпаття), Анця Шкелебей, що грала головну ролю у фільмі „Марійка невірниця", вийшла замуж за проф. Слобашицького. Коли питали молоду, чи тішить її, що буде мешкати в місті і жити інакше, ніж досі, відповіла: „Так, але найбільше тішуся, на наше перше дитятко"...

ХТО ВБИВ СОЛТИСА?

В Купчинцях, пов. Тернопіль убито перед кількома днями місцевого солтиса Стефана Мартиновича. Коли солтис вернувся додому і сів вечеряти, крізь вікно впав револьверовий стріл. Куля поцілила його в чоло і вбила на місці. На місце випадку прибула на другий день судово-лікарська комісія, яка ствердила, що місце, на якому стояв душогуб, було посипане якимсь порошком, щоб унеможливити вжиття поліційного пса. Мартинович мав 42 роки. Уродився, як син гр.-кат. родичів, одначе після війни перейшов на латинський обряд і уважався за Поляка. При останніх громадських виборах вибрали його Поляки і латинники солтисом. У звязку з його вбивством поліція перевела низку ревізій та арештовань.

ПОЛЬСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ ЗАГНІВАНІ НА ЛІТВІНОВА

ВИЙШЛИ ІЗ НАРАД ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА.—Між Польщею й Советами зростає напруження. Польський делеґат на засіданню Ліґи Націй, Йосиф Бек, відповів на промову советського делеґата, Макса Літвінова, а Літвінов зараз відбився й сказав, що промова Бека була непотрібна. Тоді ціла польська делеґація до Ліґи Націй вийшла із салі нарад. У своїй першій промові, на котру відповідав Бек, сказав був Літвінов, що німецько-польський союз є загрозою мира.

СОВЕТСЬКІ МАНЕВРИ НА УКРАЇНІ ПОКІНЧЕНІ.

МОСКВА. — Великі чотироденні маневри червоної армії на Україні закінчилися перемогою „червоної" формації проти „синьої". Військові представники Чехословакії, Франції й Італії висловлювалися дуже похвально про боєздатність советської армії на бенкеті, який уладжено в Киеві після маневрів. Київ удекорований портретами Леніна, Сталіна й Ворошилова для паради армії, що вертається з маневрів. Робітники, що йдуть до фабрик, носять ґазові маски.

МУСОЛІНІ ОБЖАЛОВУЄ АНҐЛІЮ В НЕПРИНЯТТЮ МИРНИХ ПРОПОЗИЦІЙ.

ЛОНДОН. — „Морнінґ Повст" приносить вістку від свого кореспондента в Римі, що Мусоліні два рази хотів переговорювати з анґлійським урядом про мирну розвязку етіопсько-італійського спору, але цей уряд нічого не відповів на таку пропозицію. Коли Мусоліні не міг вияснити становища Італії, йому не оставалось нічого іншого, як іти простою дорогою для забезпеки й експанзії Італії.

УВЕСЬ ЦИВІЛІЗОВАНИЙ СВІТ ПІДТРИМУЄ ЗМАГАННЯ ЛІҐИ НАЦІЙ ДО МИРА.

ЖЕНЕВА. — Тепер уже нема сумніву, що цілий цивілізований світ підтримує Ліґу Націй у її змаганню припинити похід Італії на Етіопію. Поіменно 23 держави заявилися за думки, висловлені брітійським міністром закордонних справ, сер Самуїлом Гором, а малі держави стоять солідарно за те, щоб недопустити до загарбання Етіопії Італією. З таким настроем відїздять делеґати Ліґи Націй домів після покінчення нарад.

ІТАЛІЙЦІ НЕ БОЯТЬСЯ САНКЦІЙ ЛІҐИ НАЦІЙ.

РИМ. — Комунікат, виданий міністеріяльним кабінетом після своїх нарад над тим, яке становище заняти до заяв на засіданнях Ліґи Націй, успокоїв італійське населення. Воно певне італійської перемоги і вважає промови на засіданню Ліґи Націй лише пустим звуком. Італія не боїться ніяких санкцій Ліґи.

АНҐЛІЯ ЗАМКНУЛА ПРИСТАНЬ ҐІБРАЛЬТАР.

ЛОНДОН. — Анґлійська фльота відбуває великі воєнні маневри. Кажуть, що багато воєнних кораблів поплили на Середземне море. Частину пристані Ґібральтару, при вступі на Середземне море, замкнула воєнна команда для торговельних кораблів. Здогадуються, що тут зібралися воєнні кораблі, щоби бути готовими до акції.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ МАНІФЕСТУЄ ПЕРЕД НАЦІСТИЧНИМ ЗІБРАННЯМ.

НОРИМБЕРҐА. — У понеділок, 16-го вересня, закінчився партійний зїзд націстів великою воєнною парадою німецької армії. Були це справді велитенські пописи, в яких взяли участь 100,000 жовнірів з цілковитим воєнним вивінуванням, а то: тенками, гарматами, сто літаками, між ними бомбоносцями. Військо спалило штучно збудоване село. Все те виглядало наче велитенський цирк і зробило пожадане враження на відїжджаючих делеґатів. На закінчення конґресу виголосив Гітлер промову, в якій заявив, що націзм це єдина сила, яка обєднує всіх Німців.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ПРОСВІТИ" НА ЗАКАРПАТТЮ.

УЖГОРОД. — дня 18-го серпня ц. р. відбулися тут надзвичайні загальні збори товариства „Просвіта" при співучасти 400 людей. Перевели підвишку членської вкладки з 10 кч. річно на 30. Приняли також до відома переведення фінансової санації. Через будову Народнього Дому в 1928 р. „Просвіта" задовжилась і грозило їй банкротство. Суспільність зложила на ратунок понад 20,000 кч., а уряд дав запоруку на затягнення позички на 2 міліони корон у державнім Краєвім Банку. Позичка має бути сплачена впродовж 20 літ. Із секретарського звіту виходить, що „Просвіта" на Закарпаттю має 8 філій, 235 читалень, 146 театральних кружків, 21 орхестр, 98 хорів, 47 спортових кружків. „Просвіта" веде широку видавничу діяльність.

ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

ЛЬВІВ. — У суботу, 31-го серпня ц. р., вивезли до Берези Картуської студента прав Дениса Притуляка з Долини і студента прав Миколу Коса з Мізуня.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокe число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Сіти і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

В ПАМЯТЬ КОНСТИТУЦІЇ

Здається, що ще ніколи не боявся американський нарід за свою конституцію так дуже, як у теперішніх часах. Це видно найкраще по тім, що пишеться з нагоди свята 148 роковин проголошення американської конституції. А страх цей подиктований головно подіями в Европі, де в більшости країв потоптано безцеремонно ті основні права щодо свободи слова, преси, зборів, віри і т. д., що їх ґарантує американська конституція. Бояться тут того, щоб дух европейських диктатур не захопив і Америки. І тому здається виспівують усюди стільки похвальних псальмів у честь американської конституції. Порівнюють її малощо не з біблією. Цитують раз-у-раз такі вискази як Ґледстона, що американська конституція це найбільший документ, який колинебудь вийшов з людського ума і зпід пера людини. Повторюють висказ Томаса Джеферсона, що американська конституція це безсумніву наймудріший твір, який колинебудь дано людині. Іншими словами, в бесідах і вступних статтях подибуемо те все, що знає напамять кождий ученик з гай скул. Насувається тепер питання: чи такі „славословія" осягають свою ціль і скріпляють дісно в горожан віру в чудотворну силу американської конституції? Особливо, коли це робиться на те, щоб похвалами в честь документу зперед 148 літ вести, приміром, аґітацію проти тих модерних суспільних реформ, за які почав братися президент Рузвелт.

Нам здається, що американська конституція є нічим іншим, а ділом людських рук. Вона може бути, і на ділі є, одним з найкращих документів, які видало людство для охорони прав людини. Отсей документ дає теж можливість поставити і вдержати такий лад, у якім нарід міг би дійсно рішати. Він дає можливість завести такий порядок, який відповідав би справедливости і почуванням більшости населення. Але чи в дійсности є так в Америці, як це виходить зі слів конституції? Ні. Цього нема. Треба тільки приглянутись правиборам, які відбуваються в День Конституції, щоб наглядно переконатися, що нам іще дуже далеко в Америці до цеї демократії, яку зродила американська конституція. Це правда, але й правда те, що нема цього тому, що нема добрих горожан, щоб поперли добру конституцію. Бо щоб конституція вийшла краєви і громадянам на добро, треба, щоб горожани були настільки розумні, чесні й освідомлені, щоб користали зі своїх горожанських прав і не ризиґнували з них при виборах, віддаючи дуже часто голоси на політичних ґенґстерів і віддаючи їм тимсамим у руки владу в краю та право до застосування конституції в практичнім життю. Американська конституція є ділом чистих людських рук і треба таких же рук, щоб переводили мертві букви в життя. Ось до чого треба змагати в Америці, щоб можна було кожному користати з тих прав, що їх нам ґарантує конституція.

КРІПКИЙ УДАР ПО КАЦАПСЬКІЙ ГОЛОВЦІ

(Оригінальний допис з Галичини).

II.

До повільного відновлення кацапського руху в Галичині причинилися головно дві, віддавна в руках кацапських позістаючі інституції: „Народний Дім" і „Ставропигійський Інститут" — обидві у Львові. Підчас війни, по уступленню Москалів зі Львова австрійський уряд іменував управляючим комісарем „Народного Дому" Українця д-ра Стефана Федака. — Він винайняв гарні убікації в тім „Народнім Домі" українському касиновому товариству „Українська Бесіда" — а знаючи, що часи воєнні є непевні — він заінтабулював те право на тій інституції і хоч потім польський уряд усунув його, а покликав на комісаря кацапа М. Бачинського, скарбового урядовця — то таки то право „Української Бесіди" полишилось. І тепер виходить така штука, що в тій кацапській камяниці відбуваються українські конференції, виклади та забави і п. Міхал Бачиньскі „не годен тому перешкодити". — Але п. Міхал — це „широкая русская натура". Не дурнож він служив підчас світової війни в „карпаторусском" відділі ґенерала Денікина. Він розгулявлявся у всю шир, до Варшави їздив, „коляцийки" високим достойникам платив та щось один міліон приста тисяч довгів на конто „Н. Дому" наробив. За ці довги вже хотіли ліцитувати села, належачі до „Н. Дому" — але п. Міхал рештками своїх впливів вистарався продовження реченців запавших вже рат.

„Ставропіґія" — це друга скала галицького москвофільства — вона і дає льокалі на кацапські часописи і общества, а урядовці, зглядно виділові обидвох головних цих інститутів становлять рівночасно ґенеральний штаб цілого кацапства. Той штаб провадить супроти польського уряду дуже хитку і обережну політику і постарався про двох своїх послів до останнього сойму, якими були власне п. Міхал і о. Йосиф Яворський. Вони грали усе перед тим урядом ролю льояльних „Русінів", а всіх Українців усе таврували ворогами польської річипосполитої.

І так їм це досить довго удавалось, дарма, що о. Яворський є автором кацапського гимну „Пора за Русь", де виразно каже з двома „с", що „для Русскіх — русская земля" — та що „Русь" має бути „єдіна, неделіма".

Але і Українці не спали, але в своїх органах демаскували це кацапське „дволичіє". Та це би ще не помогло, бо польські верхівки — дарма, що, вийшовши ще з російських шкіл, уміють по українськи читати — не дуже ґрунтують українську пресу.

Головну демаскуючу ролю кацапства відограв одначе „Бюлетин" польсько - український", що вже четвертий рік старається подавати трохи ясніші погляди на українську справу, ніж як це робив краківський „Курєр" і „Ґазета Варшавска".

І треба признати, що цей „Бюлетин" нищить кацапство дуже основно, маючи співробітників і з Українців, як Ів. Кедрина, проф. Кордубу, Наддніпрянця Юрченка й інших.

І мабуть власне під впливом цього „Бюлетину", а може ще більше під впливом надходячої тучі зі сходу — почав польський уряд наближатись до галицьких Українців і старатись знайти з ними „модус вівенді" (спосіб співжиття). — Поїздка міністра Косцялковського в липні по Східній Галичині і приняття ним і львівським воєводою українських провідників на равті у Львові — були видимим знаком цеї зміни настроїв у варшавськім уряді. І зараз понеслись вісти, що львівський „Н. Дім" має бути нарешті відобраний із рук кацапів. Це кинуло на кацапів великий жах і вони скликали до Львова протестаційне віче, на котрім аж розсідалися з великої льояльности супроти Польщі.—Це одначе не багато помогло — і п. Міхал Бачиньскі уже зістав перенесений до Ломжі в корінній Польщі — на визначне зрештою становище. — Яка дальша доля суджена буде „Н. Домови" — ще не знати, але що він буде відобраний кацапам — це річ певна.

Зрештою „Руский виборчий комітет" і відозва „представителів зорґанізованої руской общественности" поставилися „позитивно" до соймових виборів, але це їм не помогло і ані один кацапський кандидат не попав на перше або друге місце лісти кандидатів, так, що взагалі — мабуть лише один справдіщний Москаль (зпоза Галичини) дістанеться до сойму. „Земля і Воля" плаче, що „польська офіціяльна і неофіціяльна політика згідно постановили, що у відношенню до руского (та котрого? — Ю. Г.) народа в границях Польщі найліпшою буде тактика мовчаливого непризнавання нашого существованя".

А згадуючи про поїздку мін. Косцялковського, пише дальше „Земля і Воля":

„Єсли навіт міністер склонний признавати за народ лише ту часть населеня, яка має „Маслосоюз", Центробанки і митрополита, то єго увазі яко реального політика не уйшло напевно і то, що существує в нашім краю політична орґанізація, оперта на звісній ідеольоґії". (В тому і річ, що та „ідеольоґія" аж надто добре звісна! — Ю. Г.). „Ґазета Польска", орґан уряду, а за нею всі інші польські ґазети писали лише про те, як то міністер внутрішніх справ навязав прекрасні „стосункі зе сполеченьствем українскем" а о якімсь рускім „сполеченьстве" не згадано ні пів слова".

„Наша приналежність до **великої руской нації** (пощо це фарисейство? Де поділося друге „с'? — Ю. Г.) дає нам достаточну підставу до того, щоби без тіни пустої самохвальби сказати, що ми дійсно можемо собі позволити на розкіш і заждати поки польська політика знайде свою властиву дорогу у відношенню до руского народа".

Таке написала кацапська „Земля і Воля", граючись словом „руский" з одним „с". Кождий зрештою знає, яка то „руськість", а знає і це, що тепер представником тої „рускої" імперії є совєтський Союз, або просто сказавши — большевики. Чиж диво, що польський уряд зорієнтувався нарешті в небезпеці, яка грозить його державі і наближився до тої національної меншости в Польщі, котрої наойтяжчим ворогом є також большевики?

Було загально знаним, що той уряд призначив пятнацять мандатів для галицьких Українців і кацапів разом, з чого 8 мало припасти на ундівців, а чотири до пять на кацапів. Так бодай поголоски загально по Львові ходили. — Ундівці одначе цілковито побідили і лише хомишинівцеви д-рови Волянському відступили один мандат. У своїй виборчій відозві „Центральний Комітет" Унда говорить виразно:

„На основі порозуміння, позбавлено москвофільство політичних впливів на наших землях" — і це буде мабуть **найбільшим плюсом** отсих виборів. — Може вже раз нарешті зникне те цяцькання польського уряду з кацапами, котрі досі служили лише яко послушний інструмент для політики „дівіде ет імпера" (розділи і пануй).

А що кацапи і надальше будуть тішитись підтримкою вшехполяків і їх тайних прихильників — це вже інша справа. Досить, що тепер вже те підпирання кацапства не буде мати благословенства згори — а це багато значить.

А як поставлять себе нововибрані — чи там „допущені" посли в соймі, серед ситуації досі власне ще ніколи невиданої — це ще побачимо.

Юрій Горовенко.

ПИСЬМЕННИК, ЩО НЕ ПОТРЕБУЄ ЮВИЛЕЙНИХ БАЖАНЬ

Минуло вже сливе 200 років від часу, коли кільканацять тисяч українських селян із Закарпаття подалися в Бачку та у Славонію та утворило там, серед чужинецького моря, національний український острів. Ясна річ, що тим бачванським Русинам (як вони себе називають) при кінці минулого століття вже недалеко було до того, щоб вони винародовилися. Довкола — висококультурні Хорвати, мадярська школа й мадярська наука — все це працювало на національний загин наших відірваних від матірного пня братів.

Але ось 30 років тому знайшовся серед бачванських Русинів чоловік, що наповнив їх серця гарячою любовю до всього рідного та влив у їх душі свідомість про нерозлучну єдність із великим українським народом. Цю пробудницьку роботу, подібну до праці Маркіяна Шашкевича в Галичині, виконав у Бачці — **Гавриїл Костельник** своїми простенькими, але повними тепла віршами („З мойого валала", себто — „З моєї хати" 1904, „Препасц виніци", себто — „Пропав винозбір" 1924, і т. ін.), погідними оповіданнями, публіцистичними і популярно-науковими працями — серед них головна граматика бачванського говору. Бо треба знати, що наші браття в Бачці розмовляють найбільш віддаленим від української літературної мови говором, дуже зближеним до словацької мови, а майже схожим із говором східніх Словаків. Цей говір приготовив Г. Костельник до письменного вжитку, дав йому правопис і необхідні шкільні правила, — і сам став першим і найбільшим мистцем бачванського слова. Сміло можна сказати, що якби не Костельник і не його праця — то бачванські наші брати, що творять тепер національно свідому, патріотичну українську кольонію в Югославії, булиб уже напевно втрачені для нашого народу.

Високо-культурна й незвичайно жива, вибухова особистість Г. Костельника не могла вдоволитися світлою, але всеж таки скромненькою працею пробудника одної невеличкої вітки нашого народу. Від самих початків він шукав виходу зі своєї найріднішої бачванської закутини на ширші простори, де його талант зміг би свобідно розвивати крила до високого лету. Спершу знаходив він ці можливости в письменстві Хорватів, — він став у рр. 1907—1912 одним із визначніших тогочасних хорватських поетів. Але український дух переміг, а причинилося до того багато його пробування у львівській духовній семинарії й пізнше постійне його життя у Львові. О. д-р Гавриїл Костельник підчас світової війни став свідомим і певним Українцем, і вже довгі роки розвиває у Львові широку діяльність як визвачний український поет, письменник і вчений. Його поезія українською мовою надихана самоспостережливістю, глибокою любовю правди та добра. Його збірки „Встань, Україно" (1917), „Світ як вічна школа" (1931), „Іскри" (1932—1933), головнож „Пісня Богові" (1922— мабуть найліпший твір Костельника) — вказують, що це дуже своєрідний і цікавий поет. Крім того, Костельник є визначний літературний критик. На особливу увагу заслуговують тут його статті про Шевченка, Франка, Винниченка й Тичину; в них творчість цих письменників освітлена з католицького становища.

Велике значіння має Костельник як фільософ і богослов. У фільософії він зосереджує свою увагу головно на справі відношення віри до життя й науки, а також дає поважні фахові праці з обсягу льоґіки (науки про думання), біольоґії (науки про життя) й інші. Як учений богослов високо цінить східню духовість, серед якої проходив історичний розвиток українського народу, та вірить у велике, світове післанництво східньої зєдиненої церкви.

Трицятьліття праці такого високо виробленого, багатогранного таланту, як Г. Костельник, є небуденною подією в нашому скромному культурному житті. Але його ювилей не має нічого спільного з тим наполовину похоронним настроєм, який супроводить звичайно ювилей людей, що своєю творчістю належать уже до минулого. Г. Костельник — ні! Він — повний життєвих сил, стоїть тепер на вершку своєї творчости, він бере якнайживішу участь у сучасному нашому релігійному й національному житті. Ніяково булоб такій людині складати повиті смутком ювилейні бажання „ще на много літ" і т. п. Він таких бажань не потребує. Досить буде, як ми з приводу цього ювилею побажаємо собі, щоб у нас було якнайбільше таких талановитих, енерґічних і повних життєвого розмаху ювилятів! — („Життя і Знання").

УЛАС САМЧУК.

ВОЛИНЬ

Роман-хроніка у 3-ох частинах.

Частина I.

КУДИ ТЕЧЕ ТА РІЧКА?

Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

44

Батько сяде коло столу, затисне твердими долонями своє широке обпечене сонцем та вітром чоло і думає. Працюй, працюй, мов той каторжник, борися зі злиднями, ломи кості, а що маєш? А тут оті блазні, отой хорий. Так би й розбив голову... І на якого біса було женитися. Що робитимуть діти. Землі треба! Землі! „Росія матушка" ширізна, а тут немає де повернутись. Там десь Сибір несходимий, а тут...

Ні! Годі! Чи ж то тільки світу, що у вікні? Геть звідсіль! Землю шукати, битись, дертися за неї, хоч ціною життя свого, бо що значить воно без землі? Що за життя, коли людина з дня на день, з року на рік перебивається, гірко працює і ледви на кусень хліба та личаного постола заробить?

І прочуває Матвій, що десь в кацапії дешева земля — двадцять - тридцять карбованців, продається. Думав, думав і одного ранку каже Насті:

— Щоб то стара, коли б отак десятинок двадцять-тридцять ми мали?...

— Що, тобі сниться, чи що? — каже Настя.

— Не сниться. Он, у кацапії, кажуть, земля дешева. Готуй но мені торбу з хлібом, поїду оглянути її.

— Чи ти з глузду зїхав? — сіпнула Настя. Чи ж би ми покинули наш Дермань, церкву, рідню, рідні могили і поволоклися б чорт зна куди в світ за очі?! О-о-о! Це вже ніколи. Тут родилась, тут вмірати хочу. Уже й так виволік нас, бозна куди з села, де ані людини живої нема...

— Дурна ти, бабо. Рідня та могили тебе не нагодують... Хочеш тут з голоду пухнути? Що буде, коли кості мої відмовляться тягати лома? Глянь, он руки повитягав з ключин, жили як провози випинаються зі шкури, а що маємо? Ти ж не забудь, що он ще ті бахурі ростуть.

— Ну, як собі знаєш, а я присягну, що не піду в такий світ. Хто зна, що там за люди живуть. Може у них і церкви немає, і гутірка у них якась кацапська... Не піду.

— Ет, що з впертою бабою порадишся! — І на цьому розмова скінчилася.

Матвій обдумував свій намір далі. Ходив у село, щоб більше розчутися про ті землі та порадитися, а опісля почав шукати собі товариша для подорожі. Земля та десь аж у Смолинській ґубернії, і до подорожі зголосився ще один дядько...

Уже на перший день Великодня, по розговінню, почав казати Матвій, щоб Настя готувала йому на дорогу харчі. „Ані мрук мені!" — сказав, коли та щось знов почала. „Завтра їду і все!"

Грошей дещо пристарав. Сім карбованців за камінь вторгував. Перед святом корова отелилася і привела бичка. І як він мав тиждень, продав, що дало також сім рублів і пять злотих, бо бичисько був порядний.

Настя плакала, коли відходив Матвій, але нічого не помогло. Старий узув чоботи, закинув на плечі торбу з хлібом, на палицю перекинув свиту і почимчикував до стації пішечком. До містечка сім верстов. Там є цукроварня, а тому і чугунку провели. Все таки вигода, різал'ма — казали мужики. Не то що інші верстов сорок-пятьдесят до стації тіпай...

— Що й казати. Звісно, чугунка добра „вещ"*).

Знов залишилась Настя сама. І худобу порай, і за дітьми пильнуй, і хорого гляди. Правда, худоби теї неабискільки, але і ту одну хвостяку мусить хтось попасти вигнати. Володько лежить, Василь до школи ходить, а Настя мусить сама корову пасти. Візьме на мотуз, виведе на луг, привяже, а сама біжить до хати обід варити та на городі копати, садити, сіяти, полоти.

Володько все лежить. Найтяжчі дні минули. Ноги помітно гояться, але ставати на них ще не може. А тут весна, все розвивається, цвіте, світить сонце. Мука одна лежати в таку пору.

Хведота вже не вдержиш в хаті ланцюгами. Чи зїв що, чи ні — побіг і там десь цілий день гасає.

Квітів, квітів навкруги. Луг, ліс, поля. Все манить, все соковите. Володька часом винесуть на сонце, покинуть мов камердяку яку і лежи. Він дивиться, як шпориш на подвірю розростає, як літає з квітки на квітку бджола, як цвіркоче над двором жайворонок, а на стрісі цілими днями клекочуть чорногузи.

Шкода, що Хведот не розбирається в квітах. Полізе ото на луг і понариває там оберемок всякої болотини, принесе Володькові і горя додає:

— Володьку, насі висні тааак цвітуть — і при цьому аж очі приплющував, показуючи, як то „висні" цвітуть. На гладках тулецький часник... Мама насадили тааак багато всього...

Немає більш нещасливої людини від мене — думає Володько. Він мучиться і боліє. Пробував було на ноги спинатися, але вони ще гнулися й боліли. Про лікаря ніхто й не думав. І коли він намагався звестись, коли не втримавши рівноваги падав і безпорадно лежав на землі, йому виступали сльози. Тепер він зробився якийсь розлізлий. Блідий, сухий, мов скипка — одні кісточки, очі глибоко, глибоко, лиш два червонясті знаки від кінського копита виразни виступають під правим оком...

А яке глибоке і синє небо. Яке чисте й пахуче повітря. Вечором скреготуть жаби і це нагадує Володькові перебирання на хутір. Тоді йому було три роки. Вони їхали коло млина і Володько слухав, як десь за ставом скреготали жаби... І тоді така ж хороша була весна. Зрештою, коли вона не є хороша?

Коли Матвія не було дома, то Настю часто хтонебудь з рідні навідував. То Єлисей приходив, то його старший син Василь, якого дуже любив Володько, часом тітчина Катерина, яку Володько збожнював. Вона була завжди весела, сміюча, танцювала, співала, пурхала мов той метелик на весні. До того вона страшенно любила Володька.

І коли вона сідала коло нього, коли починала пестити, цілувати його, щось йому оповідати, він тоді оживав, щічки його загорялись і рожевіли, очинята починали великою радістю жаріти. Він нераз вмирати за ці пестощі хотів би... Ніхто ж у нас не вміє так пестити, одна Катерина — отой вітрогон...

Настя страх любила свою племінницю і разом хрещеницю. Вона завше просила її залишатись у них якнайдовше і Катерина, як могла, то лишалась...

— Будеш ти, Володьку, ходити ще своїми ногами? — чомусь запитала одного разу Катерина.

Володькові ці слова видавались до неперемоги болючими. Він почав, замісць відповіди, плакати. Він плакав з безсилля, зі сорому. Катерина цим перелякалась, припала до нього, обсипала цілунками: — Не плач, Володьку! Не плач, миленький! Ти будеш ще ходити!

(Далі буде).

*) Річ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Помона, Кал. — Допис з 7. вересня справляємо в той спосіб, що має бути, що передали на виставу експонати громадяни Осип і Анастасія Кочани з Джолієт, Ілл., та що виставлено коло 100 експонатів.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ДЕСЯТЬ-ЛІТНЮ РІЧНИЦЮ „ЖІНОЧОЇ ДОЛІ".

Якраз минає десять літ як на нашій рідній землі появилось перше число жіночого часопису „Жіноча Доля".

Появилась вона в скромненьким вигляді, без всяких шумних передових статтей. І так почала свою невтомну вандрівку, від села до села, від міста до міста, а навіть завандрувала й за далеке море. Найбільше вандрувала по наших селах. Бо це було й є її найважнійше завдання, щоб відвідувати нашу світом забуту селянку, що нічим іншим не займалась і про ніщо інше не думала, лише про свою щоденну працю в полі тай біля хати, далека думкою й душею від світа і всякого українського народнього життя і змагання за кращу долю. Бож в нас так водилось віками, що українська селянка, не інтересувалась українською справою. Не читала вона майже ніяких книжок, а що вже про часописи, то не було й мови. Бож у часописах пишеться про політику, а переконання було таке, що політика це для чоловіків, а не для жінок. А одинокими добрими прикметами української жінки-селянки було, тай на жаль і тепер ще є, щоб вона була працьовита, слухняна й мовчалива.

І українська селянка такою й була. Працювала, корилась покірно своїй гіркій незавидній долі й мовчала, тай нишком лише нарікала на тоту свою гірку долю, не здаючи собі справи, чому вона така нещаслива. І лише в піснях, що їх складала, виливала все те, що щеміло в її серці й давило її душу. Бо в інакший спосіб не вміла вона й не важилася відчинити своє серце й зболілу душу.

Аж десять літ тому появилась „Жіноча Доля" й заступкала до серця й промовила зі зрозумілим словом до душі тої селянки. Появилась вона як яснюче світло й тота селянка почала за тим світлом виходити з того мряковиння, що ним була окутана довгими роками й почала на світлі денним отрясати з себе тоту плісньо, що на неї насіла в тій темряві й зїдала в ній почування людини, що має право до іншого й кращого життя.

Годі тут описувати всі ті трудноші й перешкоди, що їх довелось „Жіночій Долі" поборювати, заки вона дісталась під тоту селянську соломяну стріху й заки тота селянка приняла її як гостя, щирого друга й дорадника.

Вдалось „Жіночій Долі" побороти всякі тоті труднощі й перешкоди й сьогодня „Жіноча Доля" булаб як пожаданий гість і дорадник у кождої селянки в хаті й неслаб поміж них пробудження й освідомлення до змагань за їх кращу долю, так нема в тої селянки на це спромоги. Мало є таких, що можуть собі на це позволити й запренумерувати для себе „Жіночу Долю", а то ізза браку готового гроша.

Наша українська селянка рветься душею до освіти, до знання, бо хоч вона й блукала віками в темряві, проте в її душі тліє іскра великих моральних прикмет і спосібностей. Треба лише тоту іскру роздути й вона спалахне вогнем. Українська селянка при змозі й помочі працювалаб щиро над своїм освідомленням, бо вона працювита, щера й витревала. Українську жінку не зїдає бациль зарозумілости і лінивости. Вона хоче при помочі друкованого слова освідомитись і стати нарівні з жінками інших великих народів і працювати щиро для добра українського народу.

І нехай ніхто не сумнівається в здійснення тих думок і хай не сумнівається в те, щоб „Жіноча Доля" це могла освідомити нашу селянку. Таж в „Жіночій Долі" пишеться про ріжні господарські справи, про все те, чим вона тісно звязана в своїм щоденнім життю й що її інтересує. Вона читає в „Жіночій Долі" про ховання телят і дробу, про молоко, сир, сметану, масло й про це як і де тоті продукти продавати. А чи це не означає великий поступ в господарстві, а тимсамим на полі народнім, бо все те іде для добра українського народу.

В десять-літню річницю невтомної праці „Жіночої Долі" між нашим українським селянським жіноцтвом, ми українські жінки з Америки повинні помогти її морально й матеріяльно й зложити для неї **ювилейний дар,** чи то ухвалюючи в товариствах якусь суму на тоту ціль, чи постаратись про збірку на всяких забавах і вприняттях. А вже найважніше то це, щоб ми масово запренумерували „Жіночу Долю". Не оправдуймо себе тим, що нам в Америці „Жіноча Доля" не підходить до читання. А як хто вже аж так замериканізований, то може запренумерувати „Жіночу Долю" для своєї мами, сестри, племінниці, подруги і т. п. А якщо хто не має нікого з вище надмінених, так хай запренумерує „Жіночу Долю" для читальні чи кооперативи в своїм селі чи місті. А тим дамо про себе чути, що ще не потонули в морю забуття.

Постараймось ми, українські жінки, (не виключені тут і чоловіки) щоб „Жіноча Доля" мала тисячі передплатниць і могла виходити обширніша обємом і багатим змістом. Поможім нашим сестрам там за морем, спрацьованим, пригніченим всякими домашніми тяжкими обставинами й перешкодами піднести тим великим душевним кормом, друкованим словом, щоб тота наша селянка мала змогу пізнати хто вона, що вона й для кого має жити й працювати. Памятайте про це, що які жінки, такі з них мами, а які мами, такі їх діти й такий народ.

Анастазія Рибакова.

* * *

Жіноче товариство Українсько-Американських Горожанок у Филаделфії, сороковий відділ С. У. А. жертвує перше на тоту ціль десять долярів і пересилає її через Обєднання. Члениці згаданого товариства щиро працюють для добра української справи і всякий гріш, чи то з вкладок, чи то з імпрез, не складають на банкову книжечку, а ухвалюють їх на всякі народні цілі.

Також й тепер, товариство У. А. Г. зрозуміло й оцінило десятьлітню працю й заслуги „Жіночої Долі" й її видавницю редакторки пані О. Кисілевської й кличе до інших жіночих товариств і поодиноких жінок жертвувати скільки хто можена ювилейний дар і пресовий фонд для **„Жіночої Долі".**

Товариство Українсько-Американських Горожанок у Филаделфії, відділ сороковий С. У. А. з нагоди десятьлітньої річниці желає „Жіночій Долі" якнайкращого розвитку, а її редакторці Олені Кисілевській витревалости до дальшої праці.

Уряд.

Адреса „Жіночої Долі":
„Zinocza Dola",
Kolomyja, ul. Zamkowa 37.

На всякий випадок.

Судця: Отже обвинувачений твердить, що крав у цій крамниці з голоду?

Овбинувачений: Так, прошу пана судді.

Суддя: Чомуж ви крім харчів украли також гроші?

Обвинувачений: Щоби на всякий випадок було чим заплатити оборонця!

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за серпень 1935 року.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 4. Лотович Володимир.
В. 11. Клим Антін, Балагуш Анна.
В. 14. Петерсон Ольга.
В. 16. Кашинська Катерина Марія, Бандура Юрій, Брега Петро, Кріль Анна.
В. 22. Косович Михайло.
В. 25. Ревюк Амелія.
В. 30. Барщовська Текля.
В. 31. Томко Анна.
В. 33. Бруц Марія.
В. 45. Дубас Ілько, Гарасим Олекса Тарас.
В. 48. Вереспей Е. Іван.
В. 51. Крекота Іван, Крекота Михайло.
В. 58. Романов Мартин.
В. 63. Печеняк Анна, Бобак Михайло.
В. 67. Стадник Іван, Мельник Володимир, Королишин Мирсолав.
В. 83. Головата Марія, Караїм Михайло, Левінська Марія.
В. 94. Дроздовський Марія, Крушельницький Володимир.
В. 99. Кутней Розалія.
В. 102. Слепко Стефан, Николайко Петро, Шайн Іван, Богус Андрій, Ільків Іван, Шайн Розалія.
В. 104. Дубач Анна.
В. 106. Сенів Василь, Ющак Володимир.
В. 112. Ґерич Стефанія, Федорчак Іван.
В. 116. Петришин Марія.
В. 124. Зварич Михайло, Кавний Анастасія.
В. 137. Турчинський Йосиф, Загачевська Анна, Дашевська Марія.
В. 138. Десенчук Евдокія, Стисло Юстина.
В. 140. Керчалк Анна.
В. 144. Гундзо Олена.
В. 166. Проць Михайло.
В. 167. Новачик Леон.
В. 175. Шеремета Олена.
В. 193. Помаранський Іван, Трач Йосиф.
В. 196. Шостак Андрій.
В. 202. Коваль Марія.
В. 204. Шевчук Семен, Гутак Яків, Тарас Яким, Радик Михайло, Розвадовський Іван, Сліпий Родіон, Миронюк Микола, Турин Антін.
В. 206. Каськів А. Омелян.
В. 210. Лукавий Данило, Франко Іван.
В. 221. Мазуркевич Володимир, Дідик Петро, Савчин Микола, Василовський Т. Пилип, Курко Іван.
В. 238. Музика Михайло.
В. 239. Мокрицька Мелянія, Муха Анна, Горбатий Стефан, Грицьків Микола.
В. 243. Креденс Василь.
В. 251. Турчик Едвард.
В. 252. Цитвінський Йосиф.
В. 257. Юрас Анна.
В. 259. Ґула Стефанія.
В. 280. Теклишин Анна, Скалацька Анна.
В. 301. Медик Анна, Медик Тома.
В. 309. Яцкевич Франко, Горин Михайло, Платко Текля.
В. 316. Хованець Михайло.
В. 324. Самбор Мирослав.
В. 336. Куц Володимир.
В. 338. Возняк Андрій, Возняк Андрій, Крицький Андрій, Баверчак Петро.
В. 349. Ґеречка Йосафат.
В. 359. Жихович Катерина.
В. 361. Ґрендус Катерина, Лобур Тома, Чорнюк Дмитро, Галичин Йосиф, Медвідь Станислав.
В. 364. Мельник Стефан, Мельник Анна, Гуфнагел Володимир, Петрівський Іван, Небожук Марія, Насаль Стефан.
В. 370. Ковальчук Йосиф.
В. 371. Куман Олекса.
В. 375. Маевський Михайло, Паращак Микола.
В. 388. Костяк Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Сурак Анна, Смалець Іван, Смалець Варвара, Пацканик Михайло, Пацканик Іван, Ванцьо Костантин, Олесневич Теодор, Хиияк Василь, Барна Ева, Суровяк Осип, Дзвінчак Петро, Сінкус Станислав, Тирлич Нестор.
В. 10. Маряс Володимир, Погода Марія, Погода Іван, Сірак Теодор.
В. 19. Буртик Василь.
В. 25. Трач Микола.
В. 34. Галькович Микола.
В. 39. Хомяк Анна.
В. 41. Яцинець Антін, Яцинець Марія, Лісович Казимир, Лісович Катерина.
В. 49. Подлужевич Михайло.
В. 50. Панько Іван.
В. 58. Смольницький Іван.
В. 62. Сливар Іван.
В. 63. Шостачко Анна, Шостачко Володимир.
В. 65. Ванца Теодор.
В. 73. Педченко Касіян, Подедворний Йосиф.
В. 76. Бибель Марта, Бибель Павло.
В. 78. Бордун Семен, Фіняк Яків, Молочняк Петро.
В. 80. Кобіта Микола.
В. 81. Дмитрів Тома.
В. 87. Котанський Андрій.
В. 90. Сколвський Михайло, Скольський Василь, Милик Микола, Касинець Василь.
В. 95. Борута Андрій, Борута Юрій.
В. 96. Спожарський Йосиф, Гриб Стефан, Спожарський Василь, Король Стефан.
В. 99. Бонк Анна.
В. 100. Жега Марія.
В. 102. Сіка Анна, Пукач Микола.
В. 105. Фучка Іван.
В. 107. Солян Михайло.
В. 113. Баран Данило.
В. 115. Мілич Марта.
В. 130. Кутинський Павло.
В. 135. Цапар Марія, Клим Анна, Кокус Мартин, Ґеферт Софія, Туньско Галя, Терлецька Марія, Рудяк Дмитро, Клим Марія, Ґеферт Андрій, Терлецький Михайло.
В. 147. Артим Андрій, Баранчак Григорій, Гайдай Василь.
В. 149. Концевич Теодор, Концевич Юстина.
В. 159. Новак Анастасія.
В. 160. Поштолан Максим.
В. 167. Василинюк Тома, Микульський Йосиф.
В. 176. Михалько Григорій.
В. 179. Кордоновий Дмитро, Кордонова Павлина.
В. 186. Баранчак Теса, Чарик Катерина, Рущин Анна.
В. 187. Вічимишин Іван.
В. 201. Шимко Андрій.
В. 204. Жеребецький Василь.
В. 213. Ошуст Михайло, Ошуст Марія, Ошуст Володимир.
В. 217. Хмиляк Матвій.
В. 229. Савкулич Петро, Савкулич Теодор, Савкулич Ева, Езак Григорій, Ізак Елисавета, Савкулич Григорій, Савкулич Михайло, Вольський Гендрик, Гарасим Петро, Гарасим Анна, Маркович Гаврило, Маркович Софія, Дочич Петро, Гайдучак Параска, Мияк Іван.
В. 230. Волейник Ева.
В. 243. Олещук Михайло, Шемердяк Петро.
В. 252. Федорів Марія, Федорів Петро.
В. 276. Мацюрак Ева, Нелик Катерина, Морквян Стефан, Морквян Марія, Дністрян Феня, Тер Михайло.
В. 281. Гоптій Анна.
В. 283. Юськів Іван, Дейнека Онуфрій.
В. 292. Биба Іван, Волкотюк Михайло.
В. 296. Мадюк Йосиф.
В. 300. Гладьо Михайло, Бережанський Дмитро, Бережанська Анна.
В. 304. Попелюк Андрій, Цар Петро.
В. 307. Прус Анастасія, Прус Петро.
В. 319. Мацида Софія, Мацида Анна, Мацида Стефан.
В. 327. Бучко Андрій.
В. 336. Матишин Михайло.
В. 338. Крицький Андрій, Ялицька Вікторія.
В. 340. Саланський Йосиф.
В. 358. Приставщ Тілія.
В. 365. Бартник Яків.
В. 384. Довбуш Дмитро.
В. 385. Дюк Пилип.
В. 388. Челпа Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Боднарчук Юлія.
В. 22. Козак Михайло.
В. 28. Ярисимчук Василь.
В. 31. Вдовяк Лешко.
В. 44. о. Горохівський Василь, Горохівська Марія.
В. 65. Кухта Михайло.
В. 67. Савчук Ф. Павло.
В. 98. Галицький Іван, Галицький Антін, Галицька Марія, Галицький Михайло.
В. 130. Сиридюк Микола, Сиридюк Параскевія.
В. 183. Кінащук Микола.
В. 204. Сокальчук Йосиф, Кулик Семен.
В. 221. Плута Параня, Плута Петро, Иванишин Стефан.
В. 267. о. Кашуба Михайло.
В. 277. Цізман Томко.
В. 283. Навогольник Марія, Навогольник Іван.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів	Відділ:	Членів
2.	1	185.	1
8.	2	192.	1
11.	1	205.	1
12.	3	206.	3
28.	2	213.	1
33.	1	219.	1
46.	1	221.	2
65.	1	233.	2
90.	1	239.	1
104.	6	300.	1
117.	1	327.	1
134.	3	341.	3
135.	3	361.	1
142.	3	370.	2
147.	5	382.	2
151.	3	384.	1

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 86. Маїк Евгенія.
В. 245. Сойка Іванна.
В. 338. Еваниш Григорій.
В. 366. Седіло Михайло

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Клебан Йосиф, Кропиляк Стефан, Клебан Фемія, Лазовський Іван, Мацейовський Михайло, Воргач Михайло.
В. 2. Ґубра Петро.
В. 4. Хомко Іван.
В. 7. Новий Петро, Яцула Катерина, Костів Йосафат, Кот Михайло, Яворський Петро, Яворська Варвара, Яцула Ева, Юпена Михайло.
В. 9. Хомінець Іван, Хамінець Калина, Серединський Йосиф, Вовчик Анна.
В. 15. Угрин Анна, Бих Катерина, Білоус Ольга.
В. 20. Годяк Микола, Годяк Анна Анеля, Годяк Марія, Годяк Йосиф.
В. 25. Павловський Ґрегорій.
В. 28. Дубіцький Франко.
В. 29. Шкварла Захарій.
В. 31. Палик Іван.
В. 33. Щербяк Марія, Грицкевич Марія, Бобик Розалія.
В. 34. Валиток Михайло.
В. 39. Клиш Микола, Скапяк Антін, Опар Іван, Пельц Ева.
В. 44. Гнатів Константин, Гнатів Ксенька, Губрик Микола, Губрик Марія.
В. 47. Чапко Ольга.
В. 57. Палька Василь, Палька Семен.
В. 58. Читало Михайло.
В. 59. Венгринович Володимир, Бенгренович Софія, Лободинський Стефан, Бенгринович Володимир, Лободинська Катерина.
В. 62. Семкович Петро, Бохняк Ілько.
В. 65. Шиманський Михайло, Жарський Франко.
В. 66. Драґан Яцко.
В. 69. Тацяк Марко.
В. 73. Ковальчук Петро, Ковальчик Марія.
В. 76. Сворин Петро, Сворин Михайло, Робак Станислав, Сворин Олена, Сворин Стефан, Сворин Роман.
В. 78. Ваненчук Антін, Вавращко Антін, Мацик Михайло, Хоровська Марія, Косинський Михайло.
В. 81. Горнятко Стефан, Ракочий Іван, Колодницький Теодор.
В. 83. Лабунець Василь.
В. 87. Вархоляк Катерина.
В. 95. Ковальчук Семен, Крук Варвара, Губицький Петро, Вольчко Семен, Пазин Іван, Возімок Марія, Возімок Григорій, Даленько Петро.
В. 97. Ґрубяк С. Анна, Губяк Михайло.
В. 102. Судій Іван, Шубака Ева, Шубака Микола.
В. 104. Іваницький Іван.
В. 105. Яцишин Іван, Шагала Евгенія, Шагала Катерина, Шагала Кирило.
В. 116. Івашків Текля.
В. 120. Русинько Катерина, Серненський Анна.
В. 127. Бурштинська Марія.
В. 132. Кочкодан Юлія, Кочкодан Розалія.
В. 133. Озібко Анна.
В. 135. Жіз Текля, Голобінко Марія.
В. 142. Кцюк Йосиф.
В. 147. Хомик Михайло, Хомик Ксеня.
В. 155. Клим Анна, Ходак Михайло.
В. 156. Стечишин Микола, Стечишин Анна.
В. 158. Русин Олекса.
В. 160. Білонс Марія.
В. 161. Михальський Едвард.
В. 162. Марченко Евстахій.
В. 173. Долеба Катерина.
В. 176. Куземич Ілько.
В. 179. Стецик Станислав.
В. 183. Музика П. Стефан.
В. 193. Отрок Трофим, Отрок Розалія.
В. 196. Заруба Михайло.
В. 204. Ковальчук Петро.
В. 206. Сталений Іван.
В. 209. Скоципець Стефан.
В. 213. Гриніов Розалія.
В. 217. Тихий Григорій, Белюк Семко.
В. 219. Корда Михайло, Якимів Дмитро.
В. 221. Пресляк Анна, Панчук Теодор, Пахолька Олекса.
В. 223. Стебелінський Михайло, Стебелінський Петро, Стебелінський Іван, Стебелінська Ксеня, Стебелінський Семен, Процяк Йосиф.
В. 231. Яворський Йосиф, Яворська Клементина, Новак Юліян.
В. 234. Корбан Анна, Корбан Григорій, Каплін Михайло.
В. 238. Антонюк Сава.
В. 242. Яцила Яків.
В. 243. Креденс Стефан.
В. 247. Бавуляк Панько.
В. 255. Чула Марія; Кохасиць Марія.
В. 259. Максим Антін.
В. 266. Бабій Іван, Сивик Стефан.
В. 268. Горощак Яків, Кирницька Анна.
В. 269. Вілкінсон Катерина, Рудий Дмитро.
В. 274. Ґула Іван.
В. 275. Хмужинська Йосифа, Хмужинська Анна.
В. 276. Крупіцська Розалія, Крупінський Франціщек, Крупінська Елисавета, Галабан Дмитро, Мадяновський Ґервазій, Мидяновська Анна, Ґеряк Луцьо, Гриневич Лесьо.
В. 277. Майкшак Наталія.
В. 278. Антонишак Микола, Антонишак Іван.
В. 279. Мазяр Мелянія.
В. 282. Гуменюк Василь, Заставна Анастасія.
В. 288. Ґураль Демко.
В. 298. Шальвіра Микола, Шальвіра Анастасія.
В. 301. Арділь Семен, Галущак Василь.
В. 309. Вагнер З. Естер, Вагнер З. Михайло.
В. 316. Юрків Михайло, Тимчук Лука.
В. 317. Мариняк Йосиф, Шмокалюк Стефан.
В. 318. Тимошек Марія, Баран Емілія.
В. 319. Бурич Василь, Піціль Василь.
В. 320. Баран Іван.
В. 321. Тварґоська Марія.
В. 324. Простосевич Петро.
В. 326. Своурен Анна, Слюсар Стелла, Слюсар Петро.
В. 336. Вельґан Петро.
В. 345. Михальчишин Дмитро.
В. 349. Ґелета Ксеня, Ґелета Каська, Ґелета Олекса, Жидовська Марія, Жидовський Дмитро, Ґелета Михайло.
В. 364. Малько Марія.
В. 365. Горват Текля, Качмар Андрій, Горват Марія, Ґалайда Ілія, Мичак Кость, Мичак Марія.
В. 367. Коломиєць Михайло, Коломиєць Іван, Мічко Григорій, Коломиєць Анна, Коломиєць Тита.
В. 368. Ґжибовська Агнешка, Веселюк Анна, Веселюк Михайло.
В. 370. Онет Петрунеля, Вітовська Михалина, Федишин Петро, Кучірка Іван.
В. 372. Котильницький Раймонд, Котильницький Нелій.
В. 382. Ілько Анна.
В. 385. Зубрицький Антін, Зубрицька Текля.
В. 388. Никляш Яків, Никляш Каролина.
В. 390. Криниський Іван.
В. 396. Кримська Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 16. Двораківський Андрій, Двораківська Анастасія.
В. 24. Леніський Михайло, Ленінська Розалія.
В. 25. Трач Микола.
В. 28. Галецький Антін, Галецький Іван, Галицька Марія, Галецький Михайло.
В. 38. Вільчинський Михайло, Саварин Омелян.
В. 78. Вдовяк Лешко.
В. 138. Цізмак Томко.
В. 163. Дмитруш Григорій.
В. 170. Кулик Семен.
В. 212. Божик Юстина.
В. 219. о. Горохівський Василь, Горохівська Марія.
В. 228. Боднарчук Юлія.
В. 247. о. Кашуба Михайло.
В. 252. Плута Петро, Плута Параня, Иванишин Стефан.
В. 270. Кухта Михайло.
В. 292. Кінащук Микола.
В. 364. Мілер Анна, Мілер Магдалина.
В. 365. Ярасимчук Василь.
В. 386. о. Журавецький Петро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 86. Маїк Евгенія.
В. 245. Сойка Іванна.
В. 338. Еваниш Григорій.
В. 366. Седіла Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 94. Крушельницький Володимир.
В. 96. Тимчик Юрій, Тимчик Катерина.
В. 202. Загаевська Анна.
В. 259. Балігроцький Михайло.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 23. Несторяк Данило.
В. 130. Сеньків Анна.
В. 204. Довган Іван.
В. 235. Федьо Михайло
В. 254. Сугула Войтих
В. 273. Маруняк Войтко.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1935 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	21,003
В місяци серпні 1935 р. принято нових	116
В місяци серпні 1935 р. принято нановь	151
В місяци серпні 1935 р. принято з переступними листами	24
В місяци серпні 1935 р. принято з інших кляс	7
В місяци серпні 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	61
Разом	21,362
В місяци серпні 1935 р. суспендовано	231
В місяци серпні 1935 р. відійшли з переступними листами	30
В місяци серпні 1935 р. відійшли до інших кляс	7
В місяци серпні 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	61
В місяци серпні 1935 р. відійшли зі зворотом в готівці	5
В місяци серпні 1935 померли	6
Разом	340
З кінцем серпня 1935 в У. Н. С. було дорослих членів	21,022

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	2
В клясі А.	на $ 250	19
В клясі А.А.	на $ 500	240
В клясі В.	на $ 750	39
В клясі С.	на $1000	556
В клясі В.В.	на $1500	19
В клясі С.С.	на $2000	6

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	333
В клясі О-1000	на $1000	256
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	539
В клясі Р-1000	на $1000	397
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	352
В клясі Е-1000	на $1000	154
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	—
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	617
В клясі W-1000	на $1000	1,905
В клясі W-1500	на $1500	3
В клясі W-2000	на $2000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	4
В клясі Т- 250	на $ 250	253
В клясі Т- 500	на $ 500	4,385
В клясі Т- 750	на $ 750	676
В клясі Т-1000	на $1000	9,975
В клясі Т-1500	на $1500	216
В клясі Т-2000	на $2000	60
	Разом	21,022

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Воргач Роберт.
В. 5. Стирановський Мирослав, Стирановська Олена.
В. 11. Балаґуш Ольга, Балаґуш Марта, Балаґуш Ірина.
В. 14. Іванський Йосиф.
В. 83. Бабяк Павло.
В. 94. Дроздовський Теодор.
В. 102. Шайн Розалія, Шайн Анна.
В. 124. Драбик Мирон, Драбик Стефан.
В. 140. Терлецький Михайло, Терлецький Іван, Терлецька Олена, Терлецький Стефан.
В. 159. Стахун Марія.
В. 217. Базів Михайло.
В. 223. Черешко Павлина.
В. 275. Туранський Йосиф.
В. 339. Буричка Олекса.
В. 375. Маевський Михайло.
В. 385. Пікула Ольга, Пікула Володимир.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 10. Погода Текля, Погода Тадеуш, Погода Ольга, Погода Олена, Погода Емілія, Погода Олекса.
В. 62. Сливар Розалія.
В. 63. Шостачко Юліян, Шостачко Йоанна.
В. 73. Педченко Василь, Педченко Тимофій, Педченко Катерина, Педченко Леон.
В. 80. Кобіта Адам Йосиф, Кобіта Марія, Кобіта Михайло, Кобіта Анастасія.
В. 95. Борута Антін, Борута Ева, Борута Юрій.
В. 102. Жупан Марія.
В. 116. Михалюк Мехайло.
В. 146. Чорний Стефан.
В. 149. Концович Стефан.
В. 229. Ізак Етель, Іза кОлена, Ізак Григорій, Маркович Марія, Маркович Анна, Маркович Юрій, Савкулич Дмитро, Савкулич Василь, Савкулич Андрій, Савкулич Марія, Маркович Долорес Марія, Маркович Ольга, Дохич Артер, Дохич П. Омелян.
В. 243. Бінав Едвард, Співак Олекса, Співак Анна, Бінав Бладислав, Шемердяк Стефанія, Шемердяк Ольга, Співак Софія, Співак Катерина.
В. 253. Мишоловська Анна, Мишоловський Петро.
В. 319. Мацидин Олена, Мацидин Анна.
В. 332. Зайшлий Олена, Зайшлий Стефан, Зайшлий Марія, Зайшлий Анна, Зайшлий Михауйло.
В. 340. Саланський Стефан.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 44. Горохівський Василь, Горохівський Олекса, Горохівський Михайло, Горохівський Микола.
В. 98. Галицька Елисавета, Галицька Марія.
В. 283. Наогольник Анна, Наогольник Ґеновефа.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Барна Марія, Барна Анна, Барна Михайло, Барна Микола, Терефенко Володимир, Терефенко Юрій, Терефенко Теодор, Терефенко Павло, Терефенко Михайло.
В. 3. Щіжак Катерина, Щізак Марія.
В. 20. Годяк Йосиф, Годяк Елисавета.
В. 29. Шкварла Захарій.
В. 39. Кліш Станислава, Кліш Лев, Кліш Іван, Кліш Орина, Кліш Олена.
В. 59. Лободинська Стефанія, Лободинська Марія, Лободинська Софія, Лободинська Анна.
В. 62. Бохняк Анна, Бохняк Петронеля.
В. 65. Жарська Катерина, Жарська Олеся, Жарська Ґеня.
В. 67. Вадика Володимир, Грибінин Стефанія.
В. 73. Ковальчук Юлія, Ковальчук Володимир, Ковальчук Іван.
В. 76. Сворін Антін.
В. 81. Ракоча Стефанія, Ракоча Марія.
В. 96. Возімок Анна, Озімок Ярослав.
В. 97. Ґрубяк Франка.
В. 105. Шагала Евстахій.
В. 136 Остафій Стефан.
В. 140. Темник В. Юлія.
В. 145. Дмитришак Михайло.
В. 161. Стефанович Анна Емілія, Стефанович Б. Теодосій, Настич Анна.
В. 168. Космина Анна.
В. 181. Шевчук С. Іван, Шевчук Василь.
В. 206. Кучерявська Станислава, Кучерявка Розалія.
В. 218. Бурей Е. Павлина.
В. 221. Прислак Рудольф.
В. 223. Барнав Йосиф, Стебілінський Омелян, Стебелінський Лука, Стебелінська Юлія, Барнас Е. Марія, Барнас Іван, Борнас Анна, Джуган Андрій.
В. 231. Яворська Елисавета, Яворський Михайло, Яворський Іван, Яворський Стефан.
В. 255. Кочиржик Розалія, Кочержик Ева, Валько Михайло, Чула Михайло, Чула Владимир, Кочержик Анна.
В. 298. Морозович Стефанія, Шальвіра Анна, Шальвіра Марія, Шальвіра Семен.
В. 301. Галущак Михалина, Галущак Ярослав.
В. 316. Завацька Марія.
В. 318. Крайник Іван.
В. 326. Сворен Михайло, Сворен Василь.
В. 349. Ґелета Петро.
В. 367. Коломиєць Розалія, Коломиєць Стефан, Коломиєць Анастасія, Коломиєць Марія.
В. 370. Онет Оосиф, Онет Іван.
В. 384. Яворський Стефан, Яворський Андрій, Сорока Павло.
В. 390. Кінаш Катерина, Кінаш Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 16. Шкробяк Володимир.
В. 24. Ленинський Володимир, Ленінський Стефан, Ленінська Юлія.
В. 28. Галицька Елисавета, Галицька Марія.
В. 38. Саварин Мирослав.
В. 147. Рудакевич Стефан.
В. 185. Наогольник Ґеновефа, Наогольник Анна.
В. 219. Горохівський Олекса, Горохівський Михайло, Горохівський Василь, Горохівський Микола.
В. 285. Кумановський М. Герберт.
В. 364. Мілер Ольга.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 11. Клим Антін.
В. 16. Бандура Юрій, Кріль Анна, Брега Петро, Кашинська Катерина Марія.
В. 20. Барщовська Текля.
В. 31. Томко Анна.
В. 33. Бруц Марія.
В. 45. Дубас Ілько.
В. 63. Бобак Михайло, Печеняк Анна.
В. 67. Стадник Іван, Мельник Володимир, Королишин Мирослав.
В. 83. Левінська Марія, Караїм Михайло.
В. 99. Кутна Розалія.
В. 102. Николаевич Петро, Слепко Стефан, Ільків Іван.
В. 104. Дубач Анна.
В. 106. Ющак Володимир, Сенів Василь.
В. 112. Федорчак Іван, Ґерич Стефанія.
В. 116. Петришин Марія.
В. 124. Зварич Михайло, Кавна Анастасія.
В. 137. Дешевська Марія, Загачевська Анна, Турчинський Йосиф.
В. 176. Шеремета Олена.
В. 193. Помаранський Іван.
В. 238. Музика Михайло.
В. 239. Грицьків Микола, Макрицька Мелянія, Горбатий Стефан, Муха Анна.
В. 243. Креденс Василь.
В. 251. Турчик Едвард.
В. 252. Читвінський Йосиф.
В. 257. Юрас Анна.
В. 259. Ґула Стефанія.
В. 280. Теклишин Анна, Скалацька Анна.
В. 301. Медик Фтома, Медик Анна.
В. 316. Хованець Михайло.
В. 324. Самбір Мирослав.
В. 336. Куц Володимир.
В. 338. Ваверчак Петро
В. 361. Галичин Йосиф, Лобур Тома.
В. 364. Насаль Стефан, Небожук Марія.
В. 370. Ковальчук Йосиф.
В. 388. Костяк Василь.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 38. Болак Марта.
В. 90. Придибаш Микола, Сидор Іван.
В. 136. Сус Анна, Сус Катерина.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 13. Вовчак Василь.
В. 76. Дубова Стефанія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1935 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,815
В місяци серпні 1935 р. принято нових	25
В місяци серпні 1935 р. принято наново	65
В місяци серпні 1935 р. принято з переступними листами	8
Разом	8,913
В місяци серпні 1935 р. суспендовано	93
В місяци серпні 1935 р. відійшли з переступними листами	16
В місяци серпні 1935 р. відійшли до старших членів УНС.	57
В місяци серпні 1935 р. відійшли на безплатне продовж.	5
В місяци серпні 1935 померли	2
Разом	173
З кінцем серпня 1935 в У. Н. С. було дітей членів	8,740

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	7,056
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,684
Разом	8,740

У В А Г А,

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за серпень 1935 року суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опубликування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі серпня 1935 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 13-го вересня 1935 р.

Дм. Галичин, гол. рек. секр.

ЯК ПРОВЕСТИ СВОБІДНІ ХВИЛІ ВІД ПРАЦІ.

Недавно тому відбувся в місті Брукселі (Бельгія) Міжнародній Конгрес, який радив над тим, як найкраще робітникам провести свобідні хвилі, та признав, що музеї та бібліотеки це дійсні просвітні чинники, котрих закликається до поширення своїх ділянок та услуг робітникам.

Конгрес підніс, що останніми роками скорочено робітничий день праці майже у кожній державі по цілому світі. Від сорок до сорок чотири годинний день праці заведено в багатьох передових індустріях, лишаючи робітникам, перший раз в історії, доволі вільного часу. Чи повернуть вони той свобідний час на дармування або використають його ж на піднесення свого стану чи становища або розвинення своїх здібностей, буде в першу чергу залежати від способів, які ріжні повіти та льокальні громади приймуть для переведення принятих плянів в тому напрямку.

Освіту та мистецтво, бібліотеки та музеї, як теж розривки на отвертім повітрю, визначено як першорядні чинники в програмі для проведення свобідних хвилин робітників.

Згаданий конгрес закликає, щоб музеї та бібліотеки по всіх краях, продовжуючі свого роду ділянки по своїм визначеним плянам, „в першу чергу занимались освідомлюванням народніх мас". Число малих музеїв, специялізуючих у популярнім мистецтві та традиціях льокальної історії, треба побільшити, а великі, народні музеї повинні отворити філії по дооколичних містечках та організувати поїздкові вистави та освітні курси. Згадано, що вже багато музеїв, включно у Злучених Державах, влаштовують в себе такі безплатні курси.

Між головними принципами, принятими на конгресі, було те, щоби робітники самі придумували способи для проведення свобідного часу, та, що ріжні форми ділянок повинні включати всякого роду фізичне, умове та культурне піднесення.

В нарадах того конгресу принимали участь офіціяльні представники девятнацятьох держав, міх ними Франції, Англії, Угорщини, Італії, Литви, Росії, Еспанії, Швеції та Югославії. Між організаціями, репрезентованими на конгресі, були: Міжнародне Робітниче Бюро, Міжнародній Інститут Умової Кооперації, Міжнародня Федерація Промислових Юній, Світовий Союз „Вай. Ем. Сі. Ей" та інші.

ФЛІС.

Не вірить.

Один директор дістав анонім:

„Ваша жінка зраджує вас що дня точно в 4-тій годині".

Директор прочитав і махнув рукою:

— Брехня! Моя жінка ніколи не є точною!...

З совєтського гумору.

Жінка дивиться на образ з Адамом і Евою і каже до чоловіка:

— Дивися, чоловіче, які вони голіські. То мабуть уже тоді була на світі комуна...

Конференція.

— Тату, що значить „конференція"?

— Це, сину, таке зібрання, на якому ухвалюють, коли має відбутися чергове засідання.

ЧОТИРИ ГОДИНИ СМЕРТЕЛЬНОГО ЖАХУ В ГАРЕМІ

Грек, Демостен Кагайоґі, був кухарем останнього турецького султана й мав обовязок дбати про ґардеробу евнухів. При нагоді розправи за спадщини цей Грек виплинув тепер знову в Царгороді, де одному журналістови розповів одну немилу пригоду зі свого життя.

„Одинокі люди, що мали доступ до великого султанського ґарему, то були евнухи. А всеж і я часом ходив до тієї частини палати, а саме тоді, коли треба було доставити одному з цих людських кольосів новий одяг. Звичайно на місці в гаремі брав я їм міру.

Щоб увійти до гарему, мусів я переходити ріжні формальности. Я діставав перепустку, виставлену начальником, а при переході ріжними дверима значили ще перепустку вартові. Потім треба було перепустку звернути, як я вже був поза гаремом. Та це ще не все. Згідно з гострим приказом не вільно мені було розглядатися по кімнатах, якими я переходив. Не вільно мені було теж дивитися на доліввку, лише на стелю.

Властивий гарем складався з 50 великих кімнат, що лучилися зі собою. Раз візвали мене до начального евнуха. Переходив я так з кімнати до кімнати та заблукався. Було воно тим більше зрозуміле, що мені під карою смерти не вільно було деінде дивитися, лише на стелю. Я біг і біг, вдаряючи раз-у-раз об іншу стіну. Я боявся взагалі навіть кинути оком убік, бо ануж десь стоїть евнух і колиб мене приловив на гарячому вчинку, міг зі мною коротко справитися. Так мандрував я від 4-тої години пополудні аж до вечора й ніхто не запримітив, що я так блукаю. Я вже думав, що прийде мені кінець. Колиб мене тут вечором застали — я пропав.

Вкінці якимсь чудом вдалося мені вже вечором знайти вихід на вулицю. Я втік що сили до дому. Нараз в годині 11-тій уночі стукає хтось до дверей. Поліцаї прийшли по мене. Якстій до старшини палатної сторожі! „Ну, тепер уже кінець" — подумав я. Та нічого страшного не сталося.

— Дуже вас, пане, перепрошую, — сказав до мене офіцер — та я мушу сповнити формальність і попросити вас, щоб ви віддали перепустку. Ви, пане, знаєте, нині призабудеш якусь формальність, а завтра то в Босфорі! А Босфор глибокий!...

Міркування пиячини.

Цікаве, що коли я минаю коршму, не можу опертись і мушу ввійти; а коли виходжу, то мушу конче опертись.

Коли пєса в театрі має поводження, тішаться тільки автор і директор. Коли кляпу — тішаться всі.

Це майже певне, що жінки є зручніші від мужчин, бо те, що вони зуміють за одну годину накупити, ми, мужчини, і за цілий рік не потрапимо заплатити.

З НОВИХ ВИДАНЬ.

Ф. Стешко: „ЧЕСЬКІ МУЗИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКОВНІЙ МУЗИЦІ" (у чеській мові) Праґа, 1935.

Праця та появилась накладом чеської академії наук і мистецтва у Празі. Це одна з цікавіших студій над українською церковною музикою 19. століття в Галичині і над впливом її на дальший розвій у найближчих роках 20-го століття.

Проф. Ф. Стешко розглядає стан церковної музики з огляду історичних подій на українських територіях, головно Галичини — від початку 14. ст. і вслід за цим вплив заходу з перевагою італійсько-концертового стилю. Почавши від 19. ст., слідний у нас наплив чеських музик, завдяки гр.-кат. курії в Перемишлі. У Львові виступає Чех Ролечек, а в Перемишлі побіч інших трійка відомих чеських композиторів, Нанке, Шерсаві і Седляк — усі в ролі архикатедральних диригентів мішаного хору й орхестри.

В своїй праці послуговується проф. Ф. Стешко джерелами відомих наших дослідників української народньої і церковної музики, М. Вербицького, О. Левицького, І. Синкевича, Ст. Людкевича, З. Лиска, О. Колесси й інших, та цілого ряду дослідників чеських, польських, російських та німецьких, а крім цього уґрунтовує її на своїх власних дослідах за останні роки.

Правда, проф. Ф. Стешко не подає нам точної аналізи творів згаданих чеських композиторів, зате зовсім слушно підкреслює технічну сторінку дотичних творів та зрозуміння вимог хорового співу, а з другого боку їх чужий для нас підхід, який проявляється у введенні італійсько-західнього елементу в нашу церковну музику, що віддавна вже має свою традицію і свій питоменний стиль. Ці стародавні церковні мельодії, зібрані в „Ірмолоях", виконували дяки правильно чи неправильно, і щойно з кінцем 18. і на початку 19 ст. звернув на них більшу увагу Бортнянський, та почав їх опрацьовувати музично для своїх цілей. Тому твори чеських композиторів у нашій музиці були часто-густо незрозумілі нам і чужі та при своїх мистецьких вартостях багато з них не вдержалося до сьогодні.

Проф. Ф. Стешко видвигнув саме цю епоху чеських музик у нашій церковній музиці, щоби виказати їх неґативний вплив на дальший розвій її, і хоч стрічався на кожному кроці з труднощами при збиранні біоґрафічних записок, чи то полишеного матеріялу (багато з них затрачено, розкинено, або підсунено фальшиве походження), всеж зумів представити нам ясний образ історії творчости цих композиторів і в короткім резюме оцінити їх вартість в історії української церковної музики.

Тому цю успішну працю проф. Ф. Стешка стрічаємо як новий доробок нашої музичної літератури з великою радістю і признанням.

Д-р Ст. Т.-Л.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На визвольну боротьбу.

Дня 8 вересня відправлено в українській православній церкві панахиду за поляглих героїв української армії. о. д-р В. Клодницький виголосив при тій нагоді відповідну проповідь, а після цього переведено збірку, яка виносила $14. Гроші призначено на визвольну боротьбу та вислано через Обеднання.

За уряд:

В. Лещишин, І. Жукович.

ЩО ВАРТА ЗНАТИ УКРАЇНСЬКИМ СПОРТОВЦЯМ.

Українським спортовцям нехай послужать отсі 10 признак, що характеризують анґлійського спортовця: Спортовець: 1) не перехвалюється, 2) ніколи не є самопевний виграної; 3) не вишукує оправдувань по невдачі; 4) вміє програвати; 5) вміє спокійно вигравати; 6) грає все чесно (фейр); 7) грає вс так, як найкраще вміє; 8) відчуває приємність небезпеки (ризика); 9) в непевних випадках признає слушність противникови; 10) цінить собі більше саму ґру, ніж її вислід. Ці признаки нехай увійдуть у кров українських спортовців!

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ. (122)

Коли так ґориль кинув її на стежку надбігаючого льва, Ронда лежала тихо, лицем до землі. Вона вже знала із своїх попередніх досвідів, що лев не тикає цього, що лежить тихо, а гонить за тим, що втікає. Так і тепер вона завважала, як лев перебіг попри неї, не затримуючися.

Обережно піднесла вона голову й побачила, як ґорилячий король втікав скоро, але ще скоріше гнався лев. Дівчина підвелася й побігла в напрямі дерев. Вона зробила ледви кілька кроків, коли страшні крики за нею дали їй знати, що оба вороги кинулися на себе в смертельні обійми.

Коли вона добігла до дерева, пристанула й оглянулася. Лев тягнув сильного ґориля на землю, а могутні щоки впялилися в його голову. Ще одно потрясення і ґориль звалився. Так згинув Генрих Осьмий.

Ронда сховалася спокійно в ліс. Ще кілька кроків і вона опинилася над рікою Тамізою, що в тому місці розливалася на три рамена. Лісова тишина дала їй хвилеву полекшу, але вона знала, що її зовсім не минула небезпека, бо кудиб вона не пішла, за нею міг би гнатися лев!